

- підвищення функціональної активності в печінці у бичків української червоно-рябої породи, а в підшлунковій залозі — у тварин симентальської.

Дослідження наднирників показало, що за масою і лінійними промірами їх істотної різниці у бичків обох порід не виявлено. Проте істотна різниця була при дослідженні мікроструктури окремих зон кори і мозкової речовини. Морфометричні дані свідчать про те, що бички української червоно-рябої породи характеризувались вищою мінерало-, глюко-, андрокортикотропною функцією кори наднирників порівняно з тваринами симентальської. Це ж стосується і мозкової речовини, її адренотропної функції.

Таким чином, одержані експериментальні дані свідчать про значні відмінності в структурах печінки, підшлункової залози і наднирників бичків української червоно-рябої та симентальської порід, що може бути пов'язано з різним рівнем обмінних процесів у тварин двох порід стосовно напряму і рівня їх продуктивності.

Вінницький державний сільськогосподарський інститут

УДК 639.371.51:591.531.1

В.Л. ДМИТРІЄВ, А.П. КУЧЕРЕНКО

ПЕРШІ КРОКИ СТВОРЕННЯ НОВОЇ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧОЇ ТЕХНОЛОГІЇ З ФОРМУВАННЯ ТА ВИРОЩУВАННЯ ПЛЕМІННОГО МАТЕРІАЛУ РОСЛИНОЇДНИХ РИБ У СТАВОВИХ УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

У 90-ті роки в умовах переходу до ринкових відносин, у полікультурі ставового рибництва півдня України різко збільшилась частка риб далекосхідного комплексу. У зв'язку із цим виникла нагальна потреба у високоякісних плідниках даних риб, які могли б забезпечити зростаючий попит на високоякісний рибосадковий матеріал рослиноїдних риб у господарствах Південного регіону.

Нині, коли в господарствах згаданого регіону через дороговизну матеріальних ресурсів відбувається перехід від високоінтенсивних форм рибництва до пасовищних, а також від сезоно-

© В.Л. Дмитрієв, А.П. Кучеренко, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32

го режиму експлуатації ставового фонду до багаторічного, питання формування та вирощування племінних ремонтно-маточних стад рослиноїдних риб згідно з вимогами чинних біотехнологій, створених за умов високоінтенсивних форм рибництва, стає проблематичним.

Дослідження, проведені нами в 1991–1998 рр., вказали на тенденцію значного зниження рівня розвитку природної кормової бази ставів Південного регіону через проблематичність внесення органо-мінеральних добрив. Крім того, вони також засвідчили, що при вирощуванні племінного матеріалу згідно з існуючими біотехнологіями в таких екологічних умовах спостерігається значне відставання його від нормативних показників.

Об'єктивно оцінюючи існуючі проблеми, ми прийшли до переконання про необхідність проведення досліджень по оптимізації становища з вирощуванням ремонтно-маточного матеріалу в сучасних умовах.

Такі дослідження були проведені на Каланчацькому ДЗРР та Цюрупинському НВГ Херсонського рибокомбінату. Вони вказали, по-перше, на необхідність переходу від формування та вирощування племінного матеріалу по всіх зонах України взагалі до спрямованого вирощування цього матеріалу для півдня України зокрема, особливо до спрямованого й інтенсивного вирощування цього матеріалу в ранньому онтогенезі. Останнє, з урахуванням позитивного зв'язку маси з плодючістю, приводило в подальшому до вирощування ранодозріваючих особин та їх високої плодючості.

По-друге, зважаючи на реалії сьогодення, ми пропонуємо таку схему майбутньої нової ресурсозберігаючої технології:

I етап — вирощування молодших вікових груп ремонту в ставах із сезонним режимом регулювання та з розрідженими щільностями посадки, що прискорює швидкість їх масонагромадження.

II етап — вирощування три-пятиліток у ставах з багатолітнім режимом регулювання, а також із зниженими на 10% щільностями посадки з підсадкою мальків хижаків — судака та щуки. Останнє потрібне для видалення смітцевої іхтіофауни.

Загалом концептуальною основою нової технології є ресурсозбереження, раціональне використання природних біопродукційних потенціалів ставів, підвищення швидкості росту риб на перших роках життя та збереження цього матеріалу.

Інститут рибного господарства УААН